

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR- 57/017-05; 028-05/08

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12 2007. godine
„JP BH POŠTA“ d.o.o Sarajevo**

Sarajevo, decembar 2008. godine

MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

1. Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu Društvo), koja uključuje bilans stanja na dan 31.decembar 2007. godine, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu tada završenu te sažetak značajnijih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih bilježaka.
2. Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz priloženih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornost Uprave uključuje: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u kojima neće biti značajnijih pogrešnih prikazivanja uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i stvaranje razumnih računovodstvenih procjena u datim okolnostima.
3. Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bi se steklo razumno uvjerenje o tome da u finansijskim izvještajima nema značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima zbog prijevara ili pogrešaka. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su važne za sastavljanje te objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima. Revizija također uključuje ocjenjivanje prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja. Vjerujemo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i prikladni za osiguravanje osnove za izražavanje našeg mišljenja.
4. Provedenom revizijom utvrdili smo:
 - da su u finansijskim izvještajima iskazana dugoročna ulaganja u iznosu od 40.000.000 KM, po osnovu plasiranih sredstava Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija u 2001. godini, na ime učestvovanja u finansiranju izgradnje autoceste Sarajevo–Zenica, dionica Podlugovi - Jošanica. Zaključenim ugovorom između JP PTT Sarajevo i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija regulisano je potpisivanje posebnog ugovora kojim bi se regulisao povrat plasiranih sredstava. Do danas nije došlo do zaključivanja ugovora o povratu plasiranih sredstava, a istovremeno Uprava Društva nema svojih procjena o povratu sredstava, što je pojašnjeno u tački 5.2.4.
 - da se u finansijskim izvještajima iskazuje imovina u pripremi (dva stana) u iznosu od 255.936 KM, kao i dugoročna rezervisanja u istom iznosu. Iskazivanje navedenih pozicija nije u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, što je pojašnjeno u tački 5.2.3.

Po našem mišljenju, osim učinaka na finansijske izvještaje pitanja navedenog u prethodnom odjeljku, finansijski izvještaji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo na dan 31.decembar 2007. godine, rezultate njegova poslovanja te novčani tok za godinu koja je tada završena, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ź A J

BILANS STANJA NA DAN 31.12.2007. GODINE.....	1
B I L A N S U S P J E H A ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31.12.2007.GODINE.....	2
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA ZA 2007. GODINU, ZAKLJUČNO SA 31.12.2007. GOD.	3
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU ZA PERIOD KOJI ZAVRŠAVA NA DAN 31.12.2007. GODINE	4
1 UVOD.....	5
2 CILJ I OBIM REVIZIJE.....	5
3 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU	5
4 REZIME.....	6
5 NALAZI I PREPORUKE	6
5.1 Sistem internih kontrola	6
5.2 Upravljanje, rukovođenje i planiranje.....	7
5.2.1 Upravljanje i rukovođenje	7
5.2.2 Planiranje i izvještavanje	8
5.2.3 Stalna sredstva.....	8
5.2.4 Ulaganja.....	9
5.3 Potraživanja	10
5.4 Novac i novčani ekvivalenti.....	11
5.5 Kapital	11
5.6 Obaveze	11
5.7 Prihodi.....	12
5.8 Rashodi.....	12
5.8.1 Troškovi radne snage.....	13
5.8.2 Donacije.....	14
5.9 Sudski sporovi	14
5.10 Javne nabavke	14
5.11 Licenca.....	14
5.12 Vanbilansna evidencija.....	15
5.13 IT sistem	15
6 KOMENTAR	15

BILANS STANJA na dan 31.12.2007. godine

O p i s	2007.	2006. (korigovani)
UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL		
DUGOROČNA IMOVINA	241.927.959	234.781.172
Stalna nematerijalna sredstva	309.499	485.923
Patenti, licence i zaštitni znakovi	31.808	73.129
Računarski programi – software	116.395	201.028
Druga stalna nematerijalna sredstva	161.296	211.766
Nekretnine, postrojenja i oprema	136.654.817	137.492.410
Zemljište	3.649.290	2.613.637
Građevinski objekti	118.781.607	119.096.348
Postrojenja i oprema	12.342.456	12.932.130
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	1.588.932	2.682.509
Stambene zgrade i stanovi	144.051	146.975
Avansi za materijalna sredstva	148.481	20.811
Ostala stalna materijalna sredstva	70.999	24.722
Dugoročna finansijska ulaganja i zajmovi	102.720.769	93.709.840
Dati zajmovi, depoziti i kaucije	62.720.769	53.709.840
Ostala dugoročna ulaganja	40.000.0000	40.000.000
Dugoročna potraživanja	1.958.576	3.066.139
Ulaganja u nekretnine	182.122	--
Sredstva klasificirana kao sredstva za prodaju	31.777	--
Dugoročna razgraničenja	--	2.138
KRATKOROČNA IMOVINA	40.974.167	45.170.702
Zalihe sirovina i mater., rezervnih dijelova i sitnog invent.	3.157.676	3.085.689
Kupci	5.738.674	6.016.064
Ostala kratkoročna potraživanja	4.604.147	1.642.584
Kratkoročni finansijski plasmani	21.795	1.427
Novac i novčani ekvivalenti	25.510.517	31.995.743
Aktivna vremenska razgraničenja	1.941.358	2.429.195
IMOVINA - SREDSTVA (AKTIVA)	282.902.126	279.951.874
Vanbilansna evidencija	1.501.307	26.336.689
KAPITAL	271.332.141	269.623.869
Upisani kapital	245.579.086	245.579.085
Ostale rezerve	7.028.911	1.231.465
Akumulirana (zadržana) dobit	44.356.691	39.175.528
Akumulirana (zadržani) gubitak	25.632.547	16.362.209
OBAVEZE	11.569.985	10.328.005
Dugoročne obaveze	1.328.358	496.724
Druga dugoročna razgraničenja	232.417	240.192
Dugoročna rezervisanja	1.095.941	256.532
Kratkoročne finansijske obaveze	369	--
Obaveze prema dobavljačima	8.200.537	6.738.689
Obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu	1.280.289	2.006.832
Obaveze za PDV	135.545	129.437
Obaveze za poreze i doprinose	2.488.331	1.601.759
Druge kratkoročne obaveze	4.301.372	3.000.661
Pasivna vremenska razgraničenja	2.040.721	3.092.592
KAPITAL I OBAVEZE – UKUPNO (PASIVA)	282.902.126	279.951.874
Vanbilansna evidencija	1.501.307	26.336.689

Finansijske izvještaje potpisao je generalni direktor Mensud Bašić i certificirani računovođa Suada Mahović.
Finansijske izvještaje za 2007. godinu, usvojio je Nadzorni odbor je Zaključkom od 31.03.2008. godine, a

Skupština Društva je dana 21.04.2008. godine, donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2007. godinu.

B I L A N S U S P J E H A za godinu koja je završila 31.12.2007.godine

O p i s	31.12.2007.	31.12.2006. (korigovani)
Prihodi od prodaje	76.709.810	73.452.278
Troškovi prodaje	68.776.114	70.352.148
Bruto dobit	7.933.696	3.100.230
Troškovi distribucije		
Troškovi uprave i administracije	11.677.135	5.861.496
Drugi operativni rashodi	14.554	17.341
Gubitak iz operativne aktivnosti *	3.757.993	2.778.607
Drugi finansijski prihodi	4.775.130	3.675.625
Dobici od prodaje stalne imovine	19.453	101.286
Prihodi po osnovu promjene vrijednosti (revalorizacije) drugih oblika stalne imovine		
Ostali prihodi		
Rashodi po osnovu kamata	--	3.329
Drugi finansijski rashodi	2.046.719	3.067.382
Gubici od umanjenja vrijednosti stalne imovine	97.284	
Gubici od prodaje stalne imovine	16.377	348.123
Ostali rashodi	759.904	2.745.814
Dobit prije poreza	561.696	12.535.021
Porez na dobit	46.396	3.760.506
Dobit perioda	515.300	8.774.515

Finansijske izvještaje potpisao je generalni direktor Mensud Bašić i certificirani računovođa Suada Mahović. Finansijske izvještaje za 2007. godinu, usvojio je Nadzorni odbor Zaključkom od 31.03.2008. godine, a Skupština Društva je dana 21.04.2008. godine, donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2007. godinu.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA za 2007. godinu, zaključno sa 31.12.2007. GOD.

Opis	Oznaka	IZNOS tekuća godina	IZNOS prethodna godina
Gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti			
1. Neto dobitak		515.300	8.774.515
Usklađivanje za:			
2. Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	288.728	288.360
3. Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)		
4. Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	5.794.107	5.831.453
5. Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)		
6. Usklađivanje po osnovu finansijskih stalnih sredstava	+ (-)		
7. Nerealizovani rashodi (prihodi) kod razm.val.na trž.(kurs.razl.)	+ (-)		
8. Ostala usklađ. Za negot.stav. i tok.koji se odnose na ul.i fin.akt.	+ (-)		2.875.533
9. Svega 2 do 8		6.082.835	8.995.346
10. Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	(71.987)	(211.267)
11. Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	277.390	359.388
12. Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	(1.854.000)	-
13. Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	489.975	717.751
14. Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+ (-)	(726.543)	(765.162)
15. Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+ (-)	2.188.391	(4.441.531)
16. Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(220.237)	(14.278.524)
17. Svega 10 do 16		82.989	(18.619.345)
18. A. Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		6.681.124	(849.484)
Novčani tok od ulagačkih aktivnosti			
19. Nabavka (prodaja) stalnih nematerijalnih sredstava	- (+)	(112.304)	(85.907)
20. Nabavka (prodaja) stalnih materijalnih sredstava	- (+)	(5.216.090)	(4.299.945)
21. Sticanje(otuđenje) udjela u zavisnim društvima	- (+)	1.427	-
22. Sticanje (otuđenje) drugih ulaganja	- (+)	(500)	-
23. Dati zajmovi(povrat zajmova) drugim pravnim licima	- (+)	(9.032.224)	-
24. B. Neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti (19 do 23)		(14.359.691)	(4.385.852)
Novčani tok od finansijskih aktivnosti			
25. Primici od izdav.dionica i ost.oblika form.i povećanja kapitala	+	5.797.447	-
26. Primljena – pozajmljena sredstva	+	33.732	-
27. Povrat pozajmljenih sredstava	-	(33.363)	-
28. Ostali novčani tijekovi od finansijskih aktivnosti	- (+)	(4.604.475)	(10.198.297)
29. C. Neto novčani tok od finansijskih aktivnosti (25 do 28)		1.193.341	(10.198.297)
30. Neto povećanje (smanjenje) novca na rač. i u bl. (A+B+C)		(6.485.226)	(15.433.633)
31. Početno stanje novca na računu i u blagajni		31.995.743	47.429.376
32. Konačno stanje novca na računu i u blagajni		25.510.517	31.995.743
33. Neto povećanje (smanjenje) novca na rač. i u blag. (32-31)		(6.485.226)	(15.433.633)

Finansijske izvještaje potpisao je generalni direktor Mensud Bašić i certificirani računovođa Suada Mahović. Finansijske izvještaje za 2007. godinu, usvojio je Nadzorni odbor Zaključkom od 31.03.2008. godine, a Skupština Društva je dana 21.04.2008. godine, donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2007. godinu.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU za period koji završava na dan 31.12.2007. godine

u KM -

O p i s	Dionički kapital i drugi oblici osnovnog kap	Ostale rezer.(emisiona pre zakon. i sta.r)	Akumulirana nerasp. dobit (nepokriveni gubitak)	Vlastite dionice	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2005.	245.659.163	336.323	11.978.335		257.973.820
Učinci revalorizacije					
Revalorizacija stalnih sredstava					
Neto (dobitak) gubitak razdoblja			8.774.515		8.774.515
Raspored dobiti (gubitka)		895.142	(895.142)		-
Emisija dioničk.kapitala i drugi oblici poveć.ili smanj.osn.kapit	2.875.533				2.875.533
Stanje na dan 31.12.2006.	248.534.696	1.231.465	19.857.708		269.623.869
Učinci promjena u računov. politik					
Učinci ispravka greška			(1.627.406)		(1.627.406)
Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2006. godine					
Odnosno 01.01.2007. godine	248.534.696	1.231.465	18.230.302		267.996.463
Revalorizacija stalnih sredstava					
Ostali dobiti(gubici)perioda koji nisu iskazani u bilansu uspjeha					
Neto dobit (gubitak) razdoblja			493.842		493.842
Objavljene dividende i drugi oblici rasporeda dob. i pokrića gubitka		5.797.446			5.797.446
Emisija dioničk.kapitala i drugi oblici poveć.ili smanj.osn.kapit.	(2.955.610)				(2.995.610)
Stanje na dan 31.12.2007.	245.579.086	7.028.911	18.724.144		271.332.141

Finansijske izvještaje potpisao je generalni direktor Mensud Bašić i certificirani računovođa Suada Mahović. Finansijske izvještaje za 2007. godinu, usvojio je Nadzorni odbor Zaključkom od 31.03.2008. godine, a Skupština Društva je dana 21.04.2008. godine, donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju za 2007. godinu.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo

ZA 2007. GODINU

1 UVOD

JP BH POŠTA“ d.o.o Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo) čiji je osnivač Vlada FBiH, nastalo je na osnovu Odluke Vlade FBiH o davanju saglasnosti na promjenu oblika organizovanja „JP BH POŠTA“ Sarajevo u društvo sa ograničenom odgovornošću od 02.07.2004. godine. U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima Društvo je javno preduzeće-privredno društvo organizovano u obliku Društva sa ograničenom odgovornošću koje samostalno djeluje i obavlja svoju osnovnu djelatnost usluge javnih pošta-poštanskog saobraćaja, koja je je od javnog društvenog interesa, kao i druge registrovane djelatnosti.

Društvo obavlja svoju osnovnu djelatnost usluge javnih (državnih) pošta-poštanskog saobraćaja, i to: prikupljanje, transport i isporuka (domaće i međunarodne) pošte i paketa; sakupljanje pisama i paketa iz javnih sandučića za građanstvo ili iz poštanskih kancelarija; raspodjelu i isporuku pismena i paketa, iznajmljivane poštanskih pretinaca, post-restante i prijenos telegrama, poštanskih i telefonskih uputnica. Pored osnovne djelatnosti, Društvo obavlja i druge djelatnosti kojima se doprinosi potpunijem iskorištavanju kapaciteta koji se koriste za obavljanje osnovne djelatnosti.

Osnovni kapital Društva sačinjava jedan udio u visini od 100% osnovnog kapitala u državnom vlasništvu, tj. Društvo čini jedan član. Ovlaštenje vlasnika kapitala vrši resorno ministarstvo (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija).

Organizacija rada Društva uređena je Pravilnikom o radu - Organizacija rada Društva, donesenim od strane Nadzornog odbora, dana 19.01.2005.godine.

Osnovne organizacione jedinice Društva su: Generalna direkcija, Glavni poštanski centar i Centri pošta (Sarajevo, Tuzla, Zenica, Mostar, Bihać, Travnik i Goražde).

Na dan 31.12.2007. godine, u Društvu bila su zaposlena 2.329 zaposlenika..

Sjedište Društva je u Sarajevu u ulici Obala Kulina Bana 8.

2 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj naše revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Za realizaciju navedenog cilja procjenjivaćemo da li rukovodioci primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih tako da zaštite imovinu kao i sposobnost da otkrivaju i spriječavaju značajno pogrešna prikazivanja u finansijskim izvještajima.

Sistemom uzorka ispitali smo procese i sa njima povezane finansijske veličine vezane za planiranje poslovnih aktivnosti, imovinu, prihode, potraživanja i obaveze, značajnije troškove i procedure javnih nabavki.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja za koja smo smatrali bitnim, a vezana su za finansijsko izvještavanje.

3 OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH po treći put provodi reviziju finansijskih izvještaja Društva i prethodna revizija finansijskih izvještaja je izvršena na dan 31.12.2004. godine. Navedenom revizijom dato je uslovno mišljenje sa skretanjem pažnje na parnice u kojima se navodi narušavanja određenih prava po osnovu radnih odnosa čiji se rezultati direktno ne mogu odrediti, kao i procese raščišćavanja iskazane imovine u finansijskim izvještajima.

Vežano za datu preporuka za jasno razgraničenje ovlaštenja između Nadzornog odbora i generalnog direktora konstatujemo da je Skupština Društva donjela 22.11.2005. godine Statut Društva, kojim su definisane nadležnosti i odgovornosti kako Nadzornog odbora, tako i generalnog direktora. Također, po datoj preporuci da se uvede obavezno praćenje i informisanje o sudskim sporovima utvrdili smo da je Nadzorni odbor 31.05.2006. godine donio Zaključak, kojim je naloženo da se Nadzornom odboru dostavlja Izvještaj o sudskim postupcima u kojima je Društvo javlja kao tuženi i kao tužitelj. Shodno istom, Upravi Društva se dostavljaju šestomjesečni izvještaji o sudskim sporovima od strane Službe za pravne, kadrovske i opće poslove, a Uprava Društva iste prosljeđuje Nadzornom odboru.

Prethodnom revizijom data je preporuka menadžmentu Društva da pokrene proces rješavanja dugoročnog ulaganja u iznosu od 40.000.000 KM, a koje se odnosi na plasirana sredstva Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija u 2001. godini, na ime učestvovanja u finansiranju izgradnje autoceste Sarajevo-Zenica (dionica Podlugovi – Jošanica). Do dana okončanja ove revizije pitanje povrata plasiranih sredstava nije riješeno što je detaljnije obrazloženo u tački 5.2.4. izvještaja.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2007. godinu provela je Revizorska kuća „Revsar“ i objavila pozitivno mišljenje, dana 18.03.2008. godine.

Kontrolu obračuna i uplate javnih prihoda vršila je Porezna uprava u toku 2007. godine.

4 REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Društva za 2007.godinu konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- *Ojačati sistem internih kontrola kod priznavanja imovine, klasifikovanja finansijskih transakcija u računovodstvenom evidentiranju i primjeni odredaba Zakona o javnim nabavkama BiH u cilju pouzdanog i potpunog finansijskog izvještavanja i zaštite imovine.*
- *Izvršiti usaglašavanje knjigovodstvene evidencije i pomoćne knjige stalnih sredstava.*
- *Za ulaganja u sredstava u operativnom najmu izvršiti ispravku knjigovodstvenog evidentiranja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Računovodstvenim politikama Društva.*
- *Potrebno je da Uprava Društva poduzme aktivnosti na knjigovodstvenom evidentiranju imovine u skladu sa MRS i Računovodstvenim politikama, kao i zatvaranje iskaznih dugoročnih rezervisanja.*
- *Značajnije anagažiranje Uprave i organa upravljanja sa ciljem konačnog rješavanja statusa plasiranih sredstava i iskazivanja istih u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS.*
- *Knjigovodstveno evidentiranje promjena na kapitalu vršiti u skladu sa usvojenim odlukama nadležnog organa.*
- *Da se prilikom donošenja Odluke o rasporedu dobiti izvrši raspored sredstava za donacije, kao što je regulisano članom 35. tačka 20. Statuta Društva.*
- *Potrebno je da Društvo prilikom postupka nabavke reklamno propagandnih usluga postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, u dijelu pravične i aktivne konkurencije među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.*

5 NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola¹ na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja.

¹ Sistem interne kontrole obuhvata kontrolna okruženje i kontrolne procedure. Sistem uključuje sve politike i procedure, uspostavljene od strane organa upravljanja klijenta, sa ciljem osiguravanja ostvarivanja ciljeva klijenta u skladu sa eksternim pravilima (zakonska akta) i rukovodnim politikama, osiguranja imovine i

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima Nadzorni odbor je 26.12. 2006. godine usvojio Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama i usvojio izvještavanje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Uvidom u određene procese poslovanja i primjenu usvojenih računovodstvenih i drugih politika, uočili smo određene propuste, a naročito **u dijelu priznavanja i iskazivanja imovine i obaveza** i to:

- Dugoročnih finansijskih ulaganja u iznosu od 40.000.000 KM bez procjene i dokaza o realnosti iskazane imovine,
- Ulaganja u sredstva u operativnom zakupu kod CP Bihać u iznosu od 65.951 KM, koja se odnose na zanatske radove i sanaciju potoka, a iskazana kao stalna sredstva;
- Stanova u pripremi kod CP Mostar, u iznosu od 255.936 KM, i dugoročnih rezervisanja u istom iznosu, bez poštivanja pravila priznavanja i neprovođenja odluke organa upravljanja.

Nadalje utvrdili smo da su računovodstveno pogrešno klasifikovane određene finansijske transakcije, što ima za posljedicu pogrešnu inoformaciju o stvarnom stanju iskazanih pozicija. Pa je tako ispravka vrijednosti - Ostalih softvera iskazana na poziciji – Druga (u pripremi i ostala) stalna nematerijalna sredstva.

Isto tako nepravilno su iskazane pozicije (u bilansu stanja) koje se odnose na nematerijalna stalna sredstva i druga potraživanja. Naime, u finansijskim izvještajima predviđeno je iskazivanje vrijednosti imovine u bruto i neto iznosu (korigovanom za ispravke). Nepravilnosti se odnose na slijedeće: na poziciji Druga (u pripremi i ostala) stalna nematerijalna sredstva pogrešno su iskazane: bruto vrijednost i to više za 149.262 KM i ispravka vrijednosti više za 167.639 KM. Na poziciji bilansa stanja - Druga kratkoročna potraživanja nije iskazana ispravka vrijednosti u iznosu od 38.518 KM i za isti iznos je bruto vrijednost drugih potraživanja iskazana u manjem iznosu.

Utvrđen je nedovoljan nadzor u implemetaciji Zakona o javnim nabavkama od strane Uprave društva, u dijelu doljednog primjenjivanja odredbi Zakona vezanih za osiguranje pravične i aktivne konkurencije, a samim tim i transparentnosti prilikom donošenja odluka o pokretanju pregovaračkih postupaka za reklamno propagandne usluge.

Preporuka :

Ojačati sistem internih kontrola kod priznavanja imovine, klasifikovanja finansijskih transakcija u računovodstvenom evidentiranju i primjeni odredaba Zakona o javnim nabavkama BiH u cilju pouzdanog i potpunog finansijskog izvještavanja i zaštite imovine.

5.2 Upravljanje, rukovođenje i planiranje

5.2.1 Upravljanje i rukovođenje

Upravljanje poslovanjem Društva u skladu sa Zakonom o javnim poduzećima u FBiH vrši Skupština, Nadzorni odbor i Uprava (menadžment), kao organi upravljanja. Kao poseban organ Društva formiran je Odbor za reviziju. Nadležnosti navedenih organa uređene su Statutom Društva, koji je Skupština Društva usvojila dana 22.11.2005. godine.

Ovlaštenja Skupštine u ime vlasnika kapitala vrši resorno ministarstvo (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija) putem punomoćnika. Dosadašnje aktivnosti Skupštine uglavnom su se svodile na davanje saglasnosti na odluke iz svoje nadležnosti. Osnivač, pravo upravljanja ostvaruje putem Nadzornog odbora koji bira članove Uprave i nadzire njen rad.

Prema Statutu, Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Društvo i odgovara za zakonitost i uspješnost poslovanja u skladu sa zakonom, Statutom, Poslovníkom o radu, menadžerskim ugovorima i smjernicama Nadzornog odbora. Upravu čine direktor i tri izvršna direktora.

informacija, prevencije u otkrivanju prevara i greški, kvalitete računovodstvenih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, blagovremena izrada pouzdanih finansijskih i rukovodnih/upravljačkih informacija)

5.2.2 Planiranje i izvještavanje

Plan poslovanja Društva za period 01.01.2005 do 31.12.2007. godinu usvojila je Skupština Društva 16.12.2005. godine, a Rebalans Plana poslovanja Društva za isti period donesen je 26.12.2006. godine. Jedan od razloga vršenja rebalansa plana poslovanja je kretanje poštanskih i ostalih usluga na komercijalnom tržištu, po obimu i strukturi, koji ima pozitivan odraz na ostvarenje plana prihoda, tako da je u planskom periodu realno očekivati povoljniji finansijski rezultat. Uvidom u ostvarenje prihoda u 2007. godini, konstatovano je da su prihodi ostvareni u manjem obimu od planiranih za 4.119.647 KM, ili 5%.

Planirane i ostvarene aktivnosti U 2007. godini su sljedeće:

Opis	Planirano Rebalansom	Ostvareno u 2007.
-Prihodi	88.069.430	83.949.783
-Rashodi	87.613.993	83.388.087
Finansijski rezultat	455.437	561.696
-Investicije	15.932.338	4.069.727

U 2007. godini od planiranih ulaganja u investicije u iznosu od 15.932.338 KM realizovano je 4.069.727 KM ili 25,54 %. Izvještavanje Nadzornog odbora i Vlade FBiH putem resornog Ministarstva bilo je redovno.

5.2.3 Stalna sredstva

Neto vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 137.227.437 KM. Najveći dio odnosi se na nekretnine, postrojenja i opremu i to 136.654.817 KM, odnosno 92%.

Vrijednost stalnih materijalnih sredstava (osim stambenih zgrada i stanova – 144.051 KM i avansa – 148.481 KM), kao i njihove promjene tokom 2007. godine, iskazane su kako slijedi:

Opis	Zemljište	Građevin. objekti	Oprema	Investicije u toku	Ostalo	Ulaganja u iznajm. objekte	Ukupno
1 Nabavna vrijednost							
Stanje na dan 31.12.2006.	2.613.638	173.935.946	42.612.206	2.682.509	24.723	0	221.869.022
- direktna povećanja			51.300	5.431.355	46.276		5.528.931
- prijenos sa investic. u toku	1.055.078	1.936.689	3.161.213				6.152.980
- prijenos (sa) na						182.122	182.122
- otuđenje I rashodovanje			(1.221.637)	(6.524.931)			(7.746.568)
- ostalo	(19.425)	(119.280)	(46.276)				(184.981)
Stanje na dan 31.12.2007.	3.649.291	175.753.355	44.556.806	1.588.933	70.999	182.122	1.812.404.526
2 Akumulir.amortizacija:							
Stanje na dan 31.12.2006.	0	54.327.577	30.192.097	0	0	0	84.519.674
- amortizacija za 2007.	0	2.601.350	3.132.039				5.733.389
- prijenos (sa) na			45.810				45.810
- otuđenje I rashodovanje							0
- ostalo		(19.873)	(1.115.595)				(1.175.468)
Stanje na dan 31.12.2007.	0	56.971.748	32.214.351	0	0	0	89.186.099
3 Neto knjigov.vrijednost							
Stanje na dan 31.12.2006.	2.613.638	119.608.369	12.420.109	2.682.509	24.723	0	137.349.348
Stanje na dan 31.12.2007.	3.649.291	118.781.607	12.342.455	1.588.933	70.999	182.122	136.615.407

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja se vrši metodom nabavne vrijednosti.

Amortizacija stalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa tokom procjenjenog vijeka trajanja svakog pojedinačnog sredstva. Ukupno obračunata amortizacija za 2007. godinu iskazana je u iznosu od 6.082.835 KM.

Popis stalnih sredstava je izvršen sa stanjem na dan 31.12.2007. godine. Izvršen je uvid u dokumentaciju vezanu za popis, kao i izvještaje pojedinih popisnih komisija i Izvještaj centralne popisne komisije.

U pojedinim izvještajima popisnih komisija centara pošta, kao i Izvještaja centralne popisne komisije evidentirane su određena odstupanja kod nekretnina, pa tako kod CP Tuzla jedan dio građevina koje se koriste evidentirane su u knjigovodstvenoj evidenciji, iako za njih ne postoji sva relevantna dokumentacija o pravu vlasništva, ali su pokrenuti ili dati prijedlozi za pokretanje postupka dokazivanja vlasništva, a jedan dio građevina nije evidentiran, iako se koriste, zbog nepostojanja relevantne dokumentacije. Društvo je uspostavilo evidenciju nekretnina, kako onih za koje se vode sudski sporovi, tako i nekretnina sa validnom dokumentacijom o pravu vlasništva. Smatramo da Društvo i dalje treba poduzimati aktivnosti na rješavanju svih spornih nekretnina, a u cilju realnog iskazivanja građevina u knjigovodstvenoj evidenciji kao sredstava od kojih se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Izvršen je uvid u iskazana stanja u knjigovodstvenoj evidenciji i pomoćnoj knjizi stalnih sredstava i utvrđena su određena odstupanja. Društvo nije izvršilo usaglašavanje pomoćne evidencije stalnih sredstava sa knjigovodstvenom evidencijom. Odstupanja se odnose na slijedeće:

- kod CP Bihać knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu većim za 65.951 KM u odnosu na knjigu stalnih sredstava. Navedeni iznos knjigovodstveno je iskazan na poziciji ulaganja u objekte u dugoročnom operativnom zakupu, iako nisu zaključeni ugovori o operativnom najmu. Prema izvještaju popisne komisije CP Bihać na dan 31.12.2006. godine, iznos od 18.860 KM se odnosi na ulaganja, odnosno zanatske radova (krečenje, struja, voda, keramika, nabaca i sl.) u objektu gdje je smještena Pošta Vrsta. Preostali iznos od 47.091 KM se odnosi na uređenje, odnosno sanaciju potoka Đormaj koji je prijetio poplavi objekta Pošte Bužim. Popisna komisija je predložila da se navedeni izdaci otpišu na teret rashoda iz ranijih godina, što nije usvojeno od strane Uprave društva. Na osnovu svega navedenog možemo zaključiti da se ne radi o ulaganjima u objekte u dugoročnom operativnom zakupu, odnosno sredstava nisu priznata u skladu sa MRS 16 i Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, obzirom da Društvo ne raspolaže sa procjenom da će buduće ekonomske koristi povezane s tim sredstvima priticati u isto.
- kod CP Tuzla knjigovodstvena vrijednost na stavci građevina iskazana je u odnosu na knjigu stalnih sredstava u iznosu manjim za 51.521 KM. Radi se o poslovnom objektu koji je na osnovu Odluke o prodaji objekta i provedenog postupka prodaje putem licitacije, odnosno neposredne pogodbe, prenesen na poziciju sredstava namjenjenih prodaji, ali isti nije isknižen iz knjige stalnih sredstava.

Kod CP Mostar na poziciji stanovi u pripremi je iskazan iznos od 255.936 KM. Radi se o dva stana koji su u momentu sastavljanja diobenog bilansa iskazana na navedenoj poziciji, a isti su završeni i dati na korištenje. Nadzorni odbor je 22.06.2005. godine donio zaključak kojim je prihvaćen Prijedlog za postupanje po nalazu revizije za 2004. godinu. Na osnovu navedenog Zaključka izvršena je izmjena početnih stanja na dan 01.01.2005. godine, odnosno izvršeno je dugoročno rezervisanje vezano za iskazanu vrijednost stanova na teret gubitka, uz obavezu pokretanja neophodnih koraka u utvrđivanju stvarnog stanja i konačnog evidentiranja. Međutim, od 2005. godine, pa do okončanja revizije nisu se poduzimale aktivnosti na procjeni navedene imovine u skladu sa MRS 16, koja podrazumjeva da se sredstvo koristi, da istim raspolaže i da očekuje priliv budućih ekonomskih koristi. Također, nije izvršeno zatvaranje dugoročnih rezervisanja sredstava za stanove, iako je za isti iznos uvećan gubitak tekuće finansijske 2005. godine.

Preporuka :

Izvršiti usaglašavanje knjigovodstvene evidencije i pomoćne knjige stalnih sredstava.

Za ulaganja u sredstava u operativnom najmu izvršiti ispravku knjigovodstvenog evidentiranja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Računovodstvenim politikama Društva.

Potrebno je da Uprava Društva poduzme aktivnosti na knjigovodstvenom evidentiranju imovine u skladu sa MRS i Računovodstvenim politikama, kao i zatvaranje iskaznih dugoročnih rezervisanja.

5.2.4 Ulaganja

Dugoročna finansijska ulaganja i zajmovi iskazani su u iznosu od 102.720.769 KM, od čega se na oročena sredstva odnosi 62.715.969 KM, a na ostala dugoročna ulaganja 40.000.000 KM. Ostala dugoročna

ulaganja su iskazana po osnovu plasiranih sredstava u 2001. godini Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija na ime učestvovanja u finansiranju izgradnje autoceste Sarajevo – Zenica, dionica Podlugovi - Jošanica. Između JP PTT Sarajevo i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija je sklopljen ugovor, kojim je regulisano da JP PTT ili njegovo pravni sljednik ima pravo regresa ovih sredstava od pravnog lica, koje bude ovlašteno da upravlja izgrađenom cestom. Za regulisanje ovih prava bilo je potrebno sklopiti poseban ugovor. Do okončanja revizije ugovor nije sklopljen. Prezentiran nam je dopis, odnosno molba upućena Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, dana 27.09.2007. godine, od strane generalnog direktora. U istoj je od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, zatraženo da se naloži Direkciji za ceste, zaključivanje ugovora sa Društvom o statusu i pravima po ovim investiranim sredstvima. Sve ovo je potrebno da bi ulaganja opravdala status sredstava, odnosno da se obezbijedi osnovno načelo priznavanja stalnih sredstava, a to je da će buduće ekonomske koristi pritićati u Društvo od strane istih. U toku vršenja revizije upućeni su dopisi Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, Federalnoj direkciji za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta i JP Direkcija cesta FBiH, a vezano za rješavanje navedene problematike. Obzirom da još uvijek nije riješen status plasiranih sredstava iz 2001. godine, smatramo da Društvo treba aktivno učestvovati u rješavanju navedenog problema.

Ukupno oročeni depoziti na dan 31.12.2007. godine iskazani su u iznosu od 62.715.969 KM. Oročena su sredstva u tri različite valute i to: KM, EUR i USD. Trend kretanja USD zadnjih godina je u stalnom padu, te je po tom osnovu Društvo ostvarilo gubitak u iznosu od 1.998.564 KM, od čega se na negativne kursne razlike po oročenim depozitima odnosi 1.448.591 KM. Na osnovu Zaključka Nadzornog odbora od 30.01.2007. godine, angažovan je Institut za razvoj, makro i mikro ekonomska istraživanja i inženjering "Lider" da izradi analizu uticaja kursa USD na poslovanje Društva, za šta je plaćeno 3.510 KM. Institut je sačinio Ekspertnu analizu uticaja kursa USD na poslovanje Društva te je između ostalog preporučeno Društvu da se odloži prodaja dolara do momenta kada vrijednost dolara dostigne vrijednost eura, te buduću naplatu usluga u dolarima usmjeriti na kupovinu eura.

I pored angažiranja Instituta za izradu naprijed navedene analize, Uprava društva je odgovorna za poduzimanje postupaka koji će spriječiti gubitak imovine po bilo kom osnovu, zbog čega ne vidimo svrhu angažovanja Instituta.

Preporuka :

Značajnije anagažiranje Uprave i organa upravljanja sa ciljem konačnog rješavanja statusa plasiranih sredstava i iskazivanja istih u finansijskim izvještajima u skladu sa MRS.

5.3 Potraživanja

Nadzorni odbor Društva je donio Pravilnik o fakturisanju, evidentiranju i naplati potraživanja. Fakturisanje izvršenih usluga se vrši mjesečno, a po potrebi i češće. U slučaju kada se ne izvrši naplata potraživanja nakon ispostavljanja i druge opomene – opomene pred tužbu, vrši se prijenos na sumnjiva i sporna potraživanja. Nakon podnošenja tužbe vrši se usklađivanje ispravke vrijednosti potraživanja, na teret rashoda. Nenaplaćena potraživanja starija od dvije godine se evidentiraju na vanbilansnu evidenciju.

Potraživanja na dan 31.12.2007.godine iskazana su u iznosu od 10.320.151 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 2.210.881KM ili 27 %. Strukutra iskazanih potraživanja dana je u slijedećem pregledu:

Vrsta potraživanja	2007.	2006.
Potraživanja od prodaje	5.738.674	6.019.889
Redovna potraživanja	5.889.212	6.388.687
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(150.538)	(368.798)
Druga potraživanja	4.581.477	2.089.381
Potraživanja od državnih i drugih institucija	131.965	118.400
Potraživanja za više plaćene poreze i akontacije poreza	3.485.200	83.956
Potraživanja za više plaćene doprinose, članarine	1.019	912
Potraživanja od zaposlenih	12.635	3.240
Potraživanja za avanse za naručene usluge	80.973	57.067
Ostala kratkoročna potraživanja	908.203	1.962.179
Ispravka vrijednosti drugih potraživanja	(38.518)	(136.373)
UKUPNO :	10.320.151	8.109.270

Iz navedenog proizilazi da je došlo do značajnog povećanja potraživanja za više plaćene poreze i akontacije poreza. U toku 2007. godine izvršen je inspekcijski nadzor od strane Porezne uprave, radi utvrđivanja više plaćenog poreza. Ispostavljeno je Rješenje o dodatno utvrđenim poreznim obavezama od 06.02.2008. godine, nakon čega je uslijedila i Žalba Društva od 16.05.2008. godine, na ispostavljeno Rješenje. Postupak je u toku i nije okončan do završetka revizije.

5.4 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosima:

Opis	31.12.2007.	31.12.2006.
Novac i novčani ekvivalenti	25.510.517	31.995.743
Žiro račun	14.450.960	19.480.632
Blagajna	434.452	430.929
Devizna blagajna	2.817	3.141
Devizni račun	9.260.690	11.050.045
Ostala novčana sredstva	1.361.598	1.030.996

Novac i novčani ekvivalenti uključuju novac u blagajni i novac na računima u poslovnim bankama, uključujući i oročene depozite do godinu dana.

5.5 Kapital

Osnovni kapital Društva iznosi 245.579.086 KM i čini ga jedan udio u visini od 100 % osnovnog kapitala u državnom vlasništvu.

Osnovni kapital, Odlukom Skupštine Društva može se povećati uplatom ili unošenjem novih uloga, kao i iz fonda rezervi ili dobiti.

U finansijskim izvještajima Društva, kapital je iskazan u iznosima:

	31.12.2007.	31.12.2006. (korigovani)
KAPITAL	271.332.141	267.996.463
Upisani osnovni kapital	245.579.086	248.534.696
Akumulirana neraspoređena dobit	18.724.144	18.230.302

Po godišnjem obračunu za 2007. godinu Društvo je iskazalo neto dobit u iznosu od 515.300 KM, čiji raspored je usvojila Skupština Društva 21.04.2008. godine. Raspodjela dobiti u 2007. godini, na način koji je odobrio organ upravljanja, nije knjigovodstveno provedena i iskazan u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

Promjene u kapitalu računovodstvo je provelo bez donošenja odluka od strane Skupštine, na način da je ranije propuste u raspoređivanju dobiti usaglašavala u 2007. godini, prema upisanom kapitalu u Sudskom registru. Također, i ranije odluke o usvajanju i rasporedu dobiti nisu knjigovodstveno provedene.

Knjigovodstvo je u 2007. godini izvršilo knjigovodstveno usklađivanje visine osnovnog kapitala prema upisu u sudski registar.

Preporuka :

Knjigovodstveno evidentiranje promjena na kapitalu vršiti u skladu sa usvojenim odlukama nadležnog organa.

5.6 Obaveze

U finansijskim izvještajima Društva, iskazane su slijedeće obaveze:

O b a v e z e	31.12.2007.	31.12.2006.
Dugoročne razgraničenja i rezervisanja	1.328.358	496.724
Druga dugoročna razgraničenja	232.417	240.192
Dugoročna rezervisanja	1.095.941	256.532

Kratkoročne obaveze	10.241.627	9.831.281
Kratkoročne finansijske obaveze	369	--
Obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu	1.280.289	2.006.832
Obaveze za PDV	135.545	129.437
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druga davanja	2.483.331	1.601.759
Druge kratkoročne obaveze	4.301.372	3.000.661
Pasivna vremenska razgraničenja	2.040.721	3.092.592
Ukupno	11.569.985	10.328.005

Obaveze se u finansijskim izvještajima priznaju na osnovu vjerodostojne dokumentacije i kada se očekuje da će doći do odliva resursa koji predstavljaju buduću ekonomsku korist.

5.7 Prihodi

U finansijskim izvještajima iskazani su slijedeći prihodi:

Vrsta prihoda	Plan 2007.	Ostvareno 2007.	Ostvareno 2006.
1	2	3	4
Prihodi od osnovne aktivnosti, od toga:	82.541.602	76.709.810	73.557.648
-prihod od PTT vrijednosnica	2.813.628	3.566.059	2.645.100
-prihod od pismonosnih usluga	47.360.701	40.869.105	39.297.271
-prihod od paketskih usluga	1.995.488	1.243.078	2.031.826
-prihod od novčanog poslovanja	17.339.561	19.500.405	16.693.290
-prihod od telegrafskih usluga	432.708	471.406	426.644
-prihod od telefonskih usluga	1.734.498	1.146.984	1.826.001
-prihod od ostalih usluga	8.996.677	9.079.334	9.100.831
-prihod od prodaje poštanske robe	901.501	625.268	668.799
-prihod od prodaje komercijalne i ostale robe	966.840	756.960	867.887
-Prihodi od finansijske aktivnosti, od toga:	2.743.179	4.775.131	3.675.625
-prihod od kamata:	2.743.179	4.531.176	2.412.956
-prihod od kursnih razlika	-	243.956	1.262.668
-Ostali prihodi	2.784.649	2.464.842	2.697.383
Prihod od subvencije	-	-	15.000.000
UKUPNI PRIHODI	88.069.430	83.949.783	94.930.655

Osnovni prihod ostvaruje se od pružanja poštanskih usluga u unutrašnjem i međunarodnom prometu. Cijene usluga predlaže organ upravljanja Društva, a saglasnost na iste daje resorno ministarstvo. Društvo naplatu prihoda ostvaruje gotovinskim putem, fakturisanjem poštanskih usluga, kao i naplatu iz međunarodnog poštanskog prometa. Fakturisanje poštanskih usluga vrši se mjesečno, kvartalno, polugodišnje ili godišnje, zavisno od poštanskih operatera. Naplata prihoda koji prizilazi iz međunarodnog poštanskog prometa predstavlja razliku između ostvarenih prihoda i pripadajućih troškova.

5.8 Rashodi

Rashodi se priznaju kada: imaju za posljedicu smanjenje sredstava ili povećanje obaveza koji se mogu pouzdano izmjeriti, priznavanje rashoda obavlja se postupkom razumne i systemske alokacije na obračunska razdoblja, kada se očekuje da će ekonomske koristi proisteći tokom nekoliko obračunskih perioda (amortizacija). Rashodi se odmah priznaju kada neki izdatak ne proizvodi nikakve buduće ekonomske koristi, a nema uslova da se prizna kao imovina u Bilansu stanja; rashod se odmah priznaje i onda kada je nastala obaveza, a nema uslova da se prizna kao imovina u Bilansu stanja.

U finansijskim izvještajima rashodi su iskazani u slijedećim iznosima:

Vrsta rashoda	Plan 2007.	Ostvareno 2007.	Ostvareno 2006.
1	2	3	4
Troškovi materijala, energije, rezervnih dijelova i sitnog inventara	7.934.780	4.286.174	5.465.843
Amortizacija	8.221.300	6.082.835	6.119.814
Troškovi zaposlenih	56.238.758	57.841.669	53.753.233
Troškovi usluga	8.424.897	7.049.182	6.618.282
Razni troškovi poslovanja	4.750.889	4.191.591	4.073.889
Rezervisanje za rizike	-	869.301	30.000
Troškovi prodate robe	301.223	132.497	152.584
Usklađivanje vrijednosti zaliha	-	14.554	-
Rashodi od osnovne aktivnosti	85.871.846	80.467.803	76.213.645
Finansijski rashodi	-	2.046.719	3.046.719
Gubici od umanjenja vrijednosti stalnih (netekućih) sredstava	-	113.661	507
Ostali rashodi	1.742.147	759.903	3.114.965
UKUPNO RASHODI	87.613.993	83.388.087	82.395.634

5.8.1 Troškovi radne snage

Troškovi radne snage čine 72% ukupnih troškova, odnosno troškovi primanja zaposlenih na dan 31.12.2007. godine iskazani su u iznosu od 57.841.669 KM, od čega se na plaće i naknade plaća odnosi 28.448.100 KM, porezi i doprinosi na plaće i iz plaća 19.827.211 KM i ostali troškovi (regres, topli obrok, prijevoz) 9.556.358 KM.

Nadzorni odbor Društva donio je Pravilnik o radu 19.01.2005. godine. Navedeni Pravilnik ima slijedeće priloge: Organizacija rada, Sistematizacija poslova i radnih mjesta i Plaće, dodaci i naknade plaće.

Sindikata BH Pošta Sarajevo i sindikat Hrvatskih pošta Mostar i Vlada FBiH- Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključili su Kolektivni ugovor za područje djelatnosti poštanskog saobraćaja dana 21.12.2006. godine. Prema istom poslodavci su bili dužni uskladiti svoje pravilnike i druge opće akte sa odredbama kolektivnog ugovora u roku od 90 dana. Sindikat BH Pošta je dana 16.01.2007. godine uputio Nadzornom odboru prijedlog zaključka da se zaduži Uprava Društva da odmah počne sa primjenom svih odredbi Kolektivnog ugovora za zaposlenike u poštanskom saobraćaju, koje su povoljnije za zaposlenike Društva u odnosu na važeći Pravilnik o radu. Nadzorni odbor je donio Zaključak od 30.01.2007. godine, kojim je definisano da se Kolektivni ugovor može i treba primjenjivati u cjelosti u dijelovima za koja je to moguće i prije usklađivanja Pravilnika o radu. Prema izjavi odgovorne osobe Pravilnik je usklađen, a s njegovom primjenom se otpočelo u 2008. godini. Iz svega gore navedenog, možemo konstatovati da nije ispoštovana odredba Kolektivnog ugovora da se pravilnici usklade u roku od 90 dana.

Pravilnikom o radu sistematizirano je ukupno 3.888 izvršioca. Prema informacijama Službe za kadrovske poslove na dan 31.12.2007. godine ukupno je zaključeno 2.329 ugovora o radu, od čega se na ugovor o radu na neodređeno vrijeme odnosi 2.116, a na određeno 213 ugovora.

Prethodnom revizijom konstatovano je da značajan broj zaposlenika radi na radnim mjestima za koje nema adekvatnu stručnu spremu, te da je Pravilnikom o radu ostavljena mogućnost zaposlenicima da u određenom roku završe školovanje potrebno za obavljanje poslova na koje su raspoređeni. Nadzorni odbor Društva je 30.01.2007. godine donio Pravilnik o izmjenama i dopunama Priloga 2. – Sistematizacija poslova i radnih mjesta Pravilnika o radu i to da se zaposlenicima kojima su istekli rokovi za sticanje stručne sprema shodno ovom članu, ostaju u statusu utvrđenim postojećim ugovorima o radu do donošenja Pravilnika o radu usklađenog sa Kolektivnim ugovorom. Samim tim je produžen rok za sticanje određenih stručnih sprema. Prema informacijama Kadrovske službe broj zaposlenika koji nemaju odgovarajući stepen stručne sprema je smanjen u odnosu na 2004. godinu, tako da na dan 31.12.2007. godine iznosi 65 zaposlenika.

5.8.2 Donacije

U 2007. godini izvršena je isplata donacija u iznosu od 100.000 KM, na teret rashoda tekućeg perioda, po osnovu ostvarene dobiti iz 2006. godine, a prema propisima koji regulišu procedure dodjele donacija, koje su ispoštovane. Međutim, mi smatramo da iskazivanje donacija nije iskazano na pravilan način.

Naime, članom 3. Zakona o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u FBiH, definisano je da Javno preduzeće može dodjeljivati donacije samo iz dobiti. Po nama to znači da se prilikom rasporeda dobiti izvrši raspored sredstava na dio dobiti koji će se isplatiti za donacije. Istovremeno Statutom je regulisano da „Nadzorni odbor donosi odluke o iznosu sredstava koja će se izdvojiti iz dobiti za donacije na godišnjem nivou, uz saglasnost resornog ministarstva u skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u FBiH“.

Preporuka :

Da se prilikom donošenja Odluke o rasporedu dobiti izvrši raspored sredstava za donacije, kao što je regulisano članom 35. tačka 20. Statuta Društva.

5.9 Sudski sporovi

Na osnovu Zaključka Nadzornog odbora od 31.05.2006. godine, naloženo je da se Nadzornom odboru dostavljaju Izvještaji o sudskim postupcima, u kojima se Društvo pojavljuje u svojstvu kako tužitelja, tako i tuženog, svakih šest mjeseci. Uprava Društva je dostavila Izvještaj o sudskim sporovima za period 01.07.-31.12.2007.godine Nadzornom odboru.

Prema Izvještaju ukupno su pokrenuta 242 spora u kojima se Društvo pojavljuje kao tužilac. Ukupan ostatak duga po glavnici bez kamate iznosi 1.437.923 KM. Najveći ostatak duga se odnosi na sporove koji su pokrenuti od strane Generalne direkcije, CP Tuzla i CP Bihać. Sporovi se uglavnom odnose na dugove po osnovu izvršenih usluga, naplate zatezних kamata, prijema i prijenosa poštanskih pošiljki na kreditiran način, zakupnine i dr.

Pokrenuta su 52 sudska spora u kojima se Društvo pojavljuje kao tuženi, a ukupni iznos tužbenih zahtjeva iznosi 1.038.966 KM.

5.10 Javne nabavke

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da je Društvo vršilo postupak nabavke reklamno propagandnih usluga, putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci.

Ukupno isplaćena sredstva za reklamno propagandne usluge iznose 222.883 KM. Društvo je sklopilo Ugovore o o reklamno propagandnim uslugama na osnovu provedenog pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o nabavci sa U.G. Fudbalski klub Sarajevo u iznosu od 45.000 KM, N.K. „Travnik“ Travnik u iznosu od 10.000 KM i U.G. Selam Sarajevo u iznosu od 10.000 KM.

Mišljenja smo da je za navedene usluge bilo potrebno provesti druge postupke nabavke kako bi postupak nabavke bio transparentniji. Naime, u provedenim pregovaračkim postupcima bez objavljivanja obavještenja o nabavci ne može se steći utisak da je Društvo u potpunosti primjenilo odredbe Zakona o javnim nabavkama, u dijelu poduzimanja svih potrebnih mjera kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.

Preporuka :

Potrebno je da Društvo prilikom postupka nabavke reklamno propagandnih usluga postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, u dijelu pravične i aktivne konkurencije među potencijalnim dobavljačima, uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.

5.11 Licenca

Tim za reviziju je izvršio uvid u dokumentaciju i obavio intervju sa odgovornim osobama vezano za proces izdavanja ovlaštenja (licence) za obavljanje poštanskih usluga. U revidiranom periodu Društvo nije imalo licencu za obavljanje poštanskih usluga, što je propisano Zakonom o poštama BiH. Licenciranje nije izvršeno iz razloga što je Agencija za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine, formirana u toku 2007.

godine, a Vijeće Agencije za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine, donijelo je Pravilnik o izdavanju licenci za obavljanje poštanskih usluga, dana 05.06. 2007. godine, a koji je stupio na snagu dana 11.12.2007. godine. U skladu sa donesenim Pravilnikom o izdavanju licenci za obavljanje poštanskih usluga, Društvo je u propisanom roku podnijelo zahtjev za izdavanje licence Agenciji za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine, sa dokumentacijom i prilogima navedenim u članu 4. Pravilnika o izdavanju licenci za obavljanje poštanskih usluga. Do dana završetka revizije finansijskih izvještaja za 2007. godinu, nije izdata licenca za obavljanje poštanskih usluga, od strane Agencije za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine.

5.12 Vanbilansna evidencija

Vrijednost vanbilansne evidencije na dan 31.12.2007. godine iznosi 37.995.166 KM, od čega se na komisionu robu odnosi 1.501.307 KM, na vrijednosnice 25.609.846 KM i na ostalu vanbilansnu evidenciju u iznosu od 10.884.013 KM (otpisana potraživanja, neizvršene isplata novčanih sredstava primaocima u CP Sarajevo, povrat sredstava po datim stambenim kreditima iz ranijeg perioda, manjak po osnovu krađa u poštama i drugo). Potraživanja koja su iskazana u vanbilansnoj evidenciji su utužena.

5.13 IT sistem

Poslovne promjene koje se odnose na pružanje poštanskih usluga su podržane IT sistemom. Transakcije koje se odvijaju na šalterima podržane su aplikacijama. Svaki zaposlenik na šalteru ima mogućnost unosa svih vrsta transakcija i svako šaltersko mjesto je ujedno i blagajna. Svaki zaposlenik ima svoj korisnički nalog i lozinku za pristup u aplikaciju šalterskog poslovanja. Novi korisnički nalog kreira upravnik centra pošta kojima šalter pripada. Cjenovnike usluga unose zaposlenici IT službi razvoja. Cjenovnici se repliciraju na baze na šalterima.

Kontrolor vrši manuelnu kontrolu obrađenog prometa sa šaltera tako što uspoređuje iznose na uplatnicama sa iznosima iz aplikacije štampanim na šalteru. Na kraju smjene zaposlenik zatvara smjenu, a na kraju radnog dana vrši se zatvaranje blagajne i zatvaranje ureda. **Po zatvaranju blagajne moguće je ponovo otvoriti blagajnu pod istim datumom i unositi transakcije.** Također, softver omogućava da se zaposlenik može vratiti na već unešenu-obrađenu transakciju i izvršiti izmjenu.

Na kraju radnog dana kontrolori ili voditelji informatizovanih ureda u aplikaciji šalterskog poslovanja pokreću proceduru prijenosa podataka u IT odjeljenje za sve vrste transakcija koje su vršene u toku dana. U IT odjeljenju u centrima pošta se sakupljeni promet dalje obrađuje i distribuira u zavisnosti od vrste transakcija. **U cijelom procesu sakupljanja, pripreme i sortiranja, podaci nisu zaštićeni od moguće izmjene od strane zaposlenika koji ih obrađuju .**

6 KOMENTAR

JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo dopisom broj 01-7.2-16059/1-08 od 12.12.2008. godine, pismeno se očitovala na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2007. godinu. Primjedbe date na Nacrt izvještaja, nisu prihvaćene obzirom da nisu prezentirani relevantni dokazi i adekvatna obrazloženja za eventualnu izmjenu.

Direktor
Sektora za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Ismeta Junuzović dipl.oec.

Voda Tima

Viši revizor, Admir Džumhur, dipl.oec.

Član Tima

Revizor, Azra Delić, dipl.oec.